

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
048/19	Formannskapet	PS	06.06.2019
033/19	Kommunestyret	PS	20.06.2019

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Olav Mongstad	FE-000, TI-&14	19/388

Årsmelding 2018

Vedlegg

Årsmelding 2018_24.04.2019

Framlegg til vedtak:

Kommunestyret tar årsmelding 2018 til vitande.

Formannskapet - 048/19 - 06.06.2019

FS - behandling:

Konstituert rådmann Olav Mongstad gjekk gjennom årsmeldinga for 2018, og arbeidet med økonomiplanen. Mongstad sa at samarbeidet har blitt betre gjennom året mellom politisk nivå, administrasjonen, organisasjonen, tillitsvalde med meir. Rapporten frå Bedre Organisasjon/ Ole Georg Hoaas var kritisk, men veldig god, og vert brukt i arbeidet vidare. Når det gjeld kutt av stillingar i organisasjonen har det tidlegare vore slik at ein har sett stillingar vakante når nokon har slutta, no vil ein sjå nærare på sjølve organiseringa. Løn er ein stor del av samla utgifter, som i andre småkommunar utgjør løn ein større del av driftsutgiftene enn i større kommunar.

Kommunen har elles selt ein del eigedommar, og samla har sal av naust, gamle Austrheim skule og eit område Kaland gjeve 5,2 millionar kroner.

Kommunen sitt samla underskot er på 5,9 millionar. Fylkesmannen har sagt at om det samla overskotet for 2018 og 2019 når 3,8 millionar, så er det tilstrekkeleg til å forbli på Robek-lista og ikkje gå over til styring frå departementet.

Rådmann Liv Løvvik sa at dette er ein del mindre enn dei drygt 6 millionar som kommunestyret har sagt at ein skal nå i overskot i 2019, så om dette skal justerast ned så skal det godkjennast politisk.

Økonomisjef Olav B. Andersen presiserte at dette med redusert krav til overskot er noko

Fylkesmanne nhar komme med sjølv, det er ikkje noko kommunen har etterlyst.

Ordførar Per Lerøy (Ap) sa at ein må jobba for eit meir variert næringsliv, slik at ein ikkje er like sårbar for svikt innan olje og gass. Kanskje kan ein arbeidsplass som Helsehuset vera ein interessant arbeidsplass som kan vera attraktiv også for innbyggjarar i Austrheim.

Konstituert rådmann Olav Mongstad sa om åra framover at økonomiplanen legg opp til status quo i

2020, og vidare nedtrekk i 2021. Om det vidare nedtrekket sa han at det er vanskeleg å finna dei rette vala for å kunna ta ned drifta vidare til 2021.

Om økonomi sa Per Lerøy at det er viktig å få flyktningar over i arbeid når kommunen etter den første perioden misser støtta frå sentralt hald. Ein må jobba for å få flyktningane ut i arbeid.

Per Lerøy sa at det er færre bebuarar på Nordliheimen no enn før, men det er meir krevjande bebuarar med tanke på tilbod, og det er krevjande når ein har den same bemanninga som før.

Nordliheimen er nesten som eit minisjukehus. Olav Mongstad skaut inn her at folketalsutviklinga viser at Austrheim får ein auke i dei gruppa av dei eldste eldre.

Reidar Øksnes (Sp) spurte om dei som driv ulike aktivitetar for eldre får nok merksemd og skryt.

Desse aktivitetane sparar vel kommunen for mange tenester. Lerøy sa seg samd, og viste til at Frivilligsentralen, Sanitetslaget, Neptunklubben med fleire gjer mykje.

Olav Mongstad sa om utbyttet kommunen får frå Mongstad vekst at ei regelendring som trer i kraft 1. januar 2020 vil gjera det lettare å bruka midlane til drift og ikkje investeringar. Her har revisor hatt ein merknad på dette i rekneskapen for 2018, men likevel godkjent at det er brukt til drift.

Mongstad sa vidare at det er ein del usikre postar for inntekter framover. Kommunen får auka kostnader til AAP-ordninga, her kjem det ein kompensasjon men dette er fordelt flatt ut og Austrheim får berre ein mindre sum. Det er også ein del som er usikkert kring investeringar, som mogleg utbetring av kyrkja, prosjekt innan vatn og avløp, og kva som skjer med brannstasjonen etter at Austrheim har gått inn i Nordhordland Brann og Redning.

Det vert laga ei Ros-analyse som skal visa kvar ein brannstasjon nord i regionen bør ligga, her sa Per Lerøy at ein stasjon for brann/redning bør ligga på Mongstad, med nærleik til 3.000 arbeidsplassar og nærleik til Austrheim og til Lindås-bygda.

Olav Mongstad viste til at gjelda har auka, med oppgradering av skulane og sluttrekning på Kystbarnehaugen. Det skal etter planen investerast tungt i vatn og avløp framover, dette skal dekkast av avgiftene, men kommunen må låna desse pengane. For andre investeringar vart det kutta/utsett for i alt 15 millionar i 2018, sjå liste i vedlagt presentasjon.

Det var litt diskusjon i formannskapet om betaling av vatnet ut frå forbruk, her kan abonnentane innstallera vassmålar og betala etter forbruk.

Olav Mongstad sa om fagfornyninga i skulen at der er for lite midlar til datamaskiner i småskulen.

Olav Mongstad sa at kommunen per no manglar fysioterapeut og psykolog, og det er vanskeleg å rekruttera til ein del kompetansesarbeidsplassar. Kanskje må ein tilby høgare løn, eller kjøpa desse tenestene av nærliggande kommunar.

Per Lerøy kommenterte at det har spreidd seg inntrykk av at kommunen er blakk. Lerøy sa at oppseiingane er eit resultat av skeivbemanning, og at dette er noko kommunen måtte gjera. Men Austrheim har framleis 190 millionar å driva kommunen for. Ordføraren sa at det er viktig at det rette bildet kjem fram, slik at folk ikkje trur at kommunen er konkurs og at tenestetilbodet er nær ved å gå dukken. Det må komma ut informasjon til folk flest om dei kutta som er gjort og kvifor, rådmann Løvvik lova at dette skal bli tatt fatt i.

Rådmann Liv Løvvik viste til at Austrheim har vore ein "140 prosent-kommune" med 40 prosent over snittet på frie inntekter. Sjølv etter innsparingar er Austrheim framleis ein 100 prosent-kommune, og ikkje 89 prosent som Radøy kommune er. Det er viktig å få fram den positive historia, for den er faktisk sann.

Reidar Øksnes (Sp) sa at ein kanskje bør få ei informasjonstavle eller liknande på senteret, der ein kan finna opplysningar.

Rådmann Løvvik sa at dette bør tilretteleggast for mobile flater. Løvvik etterlyste ei bestilling av kva informasjon ein ønskjer å få ut meir av.

Konstituert rådmann Olav Mongstad sa at ein må sjå kva ein skal bruka heimesida til, og at dette må drøftast vidare.

Handsaming i formannskapet:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke

FS - vedtak:

Kommunestyret tar årsmelding 2018 til vitande.

Kommunestyret - 033/19 - 20.06.2019

KS - behandling:

Konstituert rådmann Olav Mongstad orienterte om årsmeldinga for 2018, og om den økonomiske utviklinga. (Sjå presentasjon som ligg ved)

Mongstad sa om samarbeidet mellom administrasjonen og politisk at dette hadde betra seg, mellom anna etter rapporten frå Bedre Organisasjon/Ole Georg Hoaas.

Mongstad sa at det er kutta i investeringane for å få kontroll over økonomien, både barnehage Kaland og eldrebustader Kaland er utsette. I tillegg har ein no i 2019 også sagt opp tilsette, tidlegare har ein berre redusert stillingar som følgje av oppseiingar, no tar ein meir aktivt grep. Lønsutgifter er ein stor del av driftsutgiftene, og samanlikna med andre liknande kommunar ligg Austrheim høgare i utgifter til løn.

For flyktningar må det vera eit satsingsfelt å få fleire i arbeid, her har ein ikkje lukkast i Austrheim. I løpet av vinteren 19/20 er nesten alle flyktningane ferdige med introduksjonsprogrammet, og det blir viktig å få dei ut i arbeid.

Kommunen sitt samla underskot er på 5,9 millionar. Mongstad viste til at Fylkesmann Lars Sponheim har sagt at om det samla overskotet for 2018 og 2019 når 3,8 millionar, så er det tilstrekkeleg til å forbli på Robek-lista og ikkje gå over til styring frå departementet. Men administrasjonen held framleis på målet kommunestyret har sett om 6 millionar i overskot i 2019, og økonomisjef Olav Birger Andersen meiner framleis det skal kunna gå.

Vidare framover vert det eit viktig hopp når ein skal ta ned driftsutgiftene ytterlegare med 8 millionar frå 2020 til 2021, frå 190,8 til 183,0 millionar.

Når ein ser framover er det fram til 2040 ein stor auke i talet eldre, der denne gruppa aukar mykje medan talet born og unge er ganske stabilt. Kommunen må bygga ut omsorgstrappa, for å gje riktig tilbod til dei eldre. Når det gjeld nye prosjekt må ein sjå på kvar det skal byggast, det er kanskje betre å bygga tett ved Nordliheimen der ein har bemanning, og ikkje på Kaland der ein ikkje har det.

Om investeringar viste Mongstad til at alt som er utover det som står på planen i 2019 og framover, så må ein ha godkjenning frå Fylkesmannen for å starta nye prosjekt. Tidlegare i møtet var det vist til VA-investeringar, Mongstad presiserte at det i investeringsbudsjettet er sett av 9 millionar medan VA-planen tilseier investeringar for 27 millionar. Om det skal investerast for 27 millionar vil det bety ein auke i avgifta på 724 kroner per abonnent.

Når det gjeld renter og avdrag på lån, legg kommunen seg på minsteavdrag, men desse må opp 1,6 millionar inneverande år på grunn av nye reglar. Vidare om lån har kommunen bunde 80 prosent av låna til rente 1,7 prosent, ut til 2021.

Rådmann Liv Løvvik skaut inn at ho trass sjukemelding sidan desember 2018 også hadde vore ein del i arbeid.

Per Lerøy (Ap) gav ros til administrasjonen som har gjort det Løvvik har bedt om.

Liv Løvvik sa at det er bra at det politiske nivået er tydelege i sine krav. Det kan gjera vondt å trekka ned budsjettet, men må hugsa at Austrheim framleis er ein «100 prosent kommune», og er på niandeplass i skatteinngang i Hordaland.

Reidar Øksnes (Sp) takka for orienteringa og la til at kommunestyret har unnlatt å gjera ting tidlegare.

Handsaming i kommunestyret:

Samrøystes for rådmannens framlegg til vedtak.

KS - vedtak:

Kommunestyret tar årsmelding 2018 til vitande.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Årsmelding for 2018 er utarbeidd med bakgrunn i dei ulike avdelingsleiarane sine innspel frå si avdeling. Meininga med årsmeldinga er å lage ei oversiktleg oppsummering av 2018 med utgangspunkt i dei mål og økonomiske rammer som er vedtatt. For ein avdelingsleiar er det ofte og eit mål å gi kommunestyret innsyn i drifta i si avdeling. Rådmannen er klar over at alt dette gir ei årsmelding som talar med mange stemmer. Verdien av dette er nett at fleire kjem til syne og lesaren kan få eit inntrykk av kor allsidige dei kommunale tenestene er.

Kontrollutvalet skal ha årsmeldinga til uttale og deira uttale vert lagt fram for formannskap/kommunestyret.

Vurdering

2018 var prega av arbeid med økonomien. Det var prega av meiningsskilnader mellom administrativ og politisk nivå om den økonomiske utviklinga. Som eit resultat av dette vart organisasjonen «Bedre organisasjon,» trekt inn. Dei gav rådmann og kommunestyret ein grundig analyse basert på Kostra-tal for samanliknbare kommunar. Analysen viste at enkelte område i den kommunale organisasjonen nytta meir pengar enn dei samanliknbare kommunane. Rådmannen har så nytta denne analysen i arbeidet med oppsett av budsjettet for 2019. Analysen gav rådmannen høve til å dukka ned i drifta i dei einskilte avdelingane og gjere vurderingar saman med avdelingsleiar og tillitsvalde. Det må understrekast at arbeidet har vore eit lagarbeid.

Analysen sa og at det strategiske arbeidet til rådmannsnivået ikkje hadde vorte prioritert nok dei siste åra. Rapporten seier dette skuldast at rådmannsnivået etterkvart har fått så mange driftsoppgåver at det har gått utover det strategiske arbeidet. Det må vere eit mål å gjenreise rådmannsnivået med sikte på strategisk arbeid. Det er spesielt viktig når ein kommune slit økonomisk slik Austrheim gjer nett no. Dette arbeidet vert fylgt opp i utforminga av den administrative organiseringa.

Økonomi

Økonomisk endar 2018 med eit overskot på ca. 1 mill kr. Det akkumulerte underskotet før årets overskot, er ca 5,8 mill kr. Målsetjinga vil vere å betale dette ned i 2019. Dette er ei prioritert, men vanskeleg oppgåve.

Konklusjon

Årsmeldinga for 2018 vert tatt til vitande.

